

Natuurpunt Oost-Brabant vzw
Regionale Vereniging Natuur en Landschap

Voorstelling NPOB
Begeleidingscommissie MINA
23 juni 2020

Natuurpunt Oost-Brabant vzw

Regionale Vereniging Natuur en Landschap

Wie zijn wij?

- 50 jaar actief in de regio:
vzw sinds 1971
- 24 afdelingen gebiedsdekkend over
- 31 aaneengesloten gemeenten van Zaventem tot
provinciegrens met Limburg, Wallonië en Antwerpen
- Hoge penetratiegraad in:
 - ledenaantal (meer dan 11.000)
 - actieve vrijwilligers, afdelingen en teams in elke gemeente
 - beheerde natuurgebieden (meer dan 4000 ha)

Natuurpunt Oost-Brabant vzw

Regionale Vereniging Natuur en Landschap

Wie zijn wij?

- Een actief en lerend netwerk van elkaar ondersteunende vrijwilligers op bovenlokaal niveau
- Ca. 500 actieve vrijwilligers naast honderden occasionele
- Maandelijkse raad van bestuur - 12 bestuursleden
- Inbreng van de basis op jaarlijkse AV en Verenigingsraad, meteen ook vorming- en netwerkevents
- Secretariaat met 1 ft professionele medewerker

Natuurpunt Oost-Brabant vzw

Regionale Vereniging Natuur en Landschap

Waarvoor staan wij?

1. Meer en betere natuur in de regio

- Meer opp. (aaneengesloten) natuur en natuur dichtbij
- Met overal betere kwaliteit natuur en hogere biodiversiteit
- En alle voorwaarden qua milieu en r.o. daartoe

Natuurpunt Oost-Brabant vzw

Regionale Vereniging Natuur en Landschap

Waarvoor staan wij?

2. Een kwaliteitsvol landschap

- Respect voor onze landschappen met eigen karakter, natuur- en erfgoedwaarde
- Vrijwaren van de open ruimte
- Leefbaarheid van stad en dorp
- Het ecologisch inpassen van het menselijk handelen in dat landschap

Natuurpunt Oost-Brabant vzw
Regionale Vereniging Natuur en Landschap

Waarvoor staan wij?

3. Maatschappelijk engagement

- Kansen scheppen voor vrijwilligers en leden tot
 - inzet voor de natuur- en landschapsdoelen
 - persoonlijke ontplooiing
- Wegen op het beleid

En zo hefboom zijn voor maatschappelijke verandering

Natuurpunt Oost-Brabant vzw

Regionale Vereniging Natuur en Landschap

Wat doen wij?

- Informeren en sensibiliseren
- Visies ontwikkelen en standpunten innemen
- Inzetten op overleg en dialoog
- Acties ondernemen
- Afdelingen/vrijwilligers ondersteunen

Natuurpunt Oost-Brabant vzw

Regionale Vereniging Natuur en Landschap

Accenten

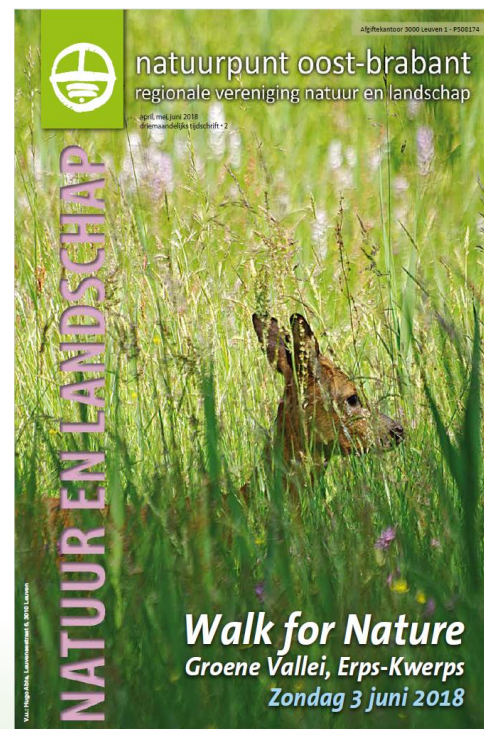
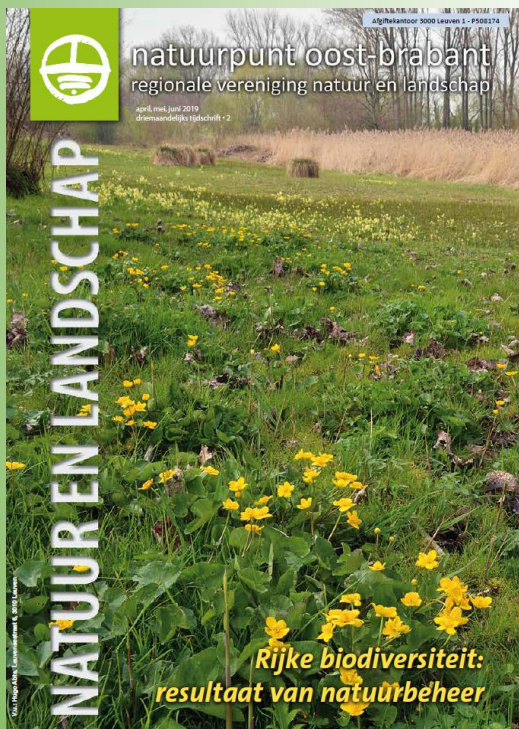
- Koppeling natuur/biodiversiteit en klimaat
- Met focus op onze riviervalleien en hun kansen voor meer biodiversiteit en klimaatbuffering
- Inzet en ondersteuning voor verwerving en beheer van natuurgebieden in de regio, inclusief fondsenwervingscampagne GeefomNatuur
- Ondersteuning afdelingen in bovenlokale en lokale beleidsdossiers
- Werkgroep Natuur en Erfgoed met specifieke (focus)activiteiten en vorming

Natuurpunt Oost-Brabant vzw Regionale Vereniging Natuur en Landschap

Trimestriële tijdschrift oplage 11500

Instrument van sensibilisatie, informatie, beleidsbeïnvloeding...

Natuurpunt Oost-Brabant vzw

Regionale Vereniging Natuur en Landschap

Digitale nieuwsbrieven: 4 reeksen

Nieuwsbrief Natuurpunt Oost-Brabant - 9/03/2020

Succesvolle Algemene Vergadering NPOB
Zaterdag 29 februari 2020 in Abdij van Vlierbeek
met Lezing Kris Decler

Onder ruime belangstelling (77 ingeschrevenen) vond op zaterdag 29 februari de jaarlijkse algemene vergadering van Natuurpunt Oost-Brabant, Regionale Vereniging Natuur en Landschap plaats. De plaats van het gebeuren was de Abtzaal van de Abdij van Vlierbeek

De lezing van Kris Decler werd enorm gesmaakt. Hij kwam op voor een gedurfd biodiversiteitsbeleid met een gedurfd klimaatbeleid. Voor Kris Decler is 2020 een scharnierjaar voor het biodiversiteitsbeleid op Europees en mondiaal niveau met de uitwerking van de Europese Biodiversiteitsstrategie die ingebracht wordt in de IPBES Biodiversiteitsconferentie van de Verenigde Naties in het najaar in Kunming (China). Voor Vlaanderen moet resoluut geopteerd worden om te komen tot niet minder dan 30% van het grondgebied als natuurgebied. Kris Decler presenteerde hiervoor zeer gedocumenteerde berekeningen waaruit blijkt dat dit ambitieus maar toch realistisch is.

Via Mailchimp, telkens minimum 1500 geadresseerden

- Voor de vrijwilligers
- Voor leden en actoren per subregio:
 - Midden-Brabant
 - Hagelandse Heuvelstreek
 - Zuidoost-Brabant

Website, Facebook... toegankelijk voor iedereen

Natuurpunt Oost-Brabant vzw Regionale Vereniging Natuur en Landschap

Publieksactiviteiten

Ons vlaggenschip: WalkforNature

- Jaarlijks of tweejaarlijks sinds 2005
- Met inhoudelijk symposium
- Veelal 1000 deelnemers of meer

Focusactiviteiten

- Een twintigtal per jaar gespreid over het werkingsgebied
- Natuur(gebieden), landschap en erfgoed staan centraal
- Veelal tussen de 30 en 200 deelnemers

Natuurpunt Oost-Brabant vzw

Regionale Vereniging Natuur en Landschap

Campagne

Robuuste valleien

voor klimaatbuffering en versterking biodiversiteit

- Grensverleggende symposia in februari 2017 en 2018
- Visieontwikkeling rond 12 valleien uit het werkingsgebied
- Gethematiseerde focusactiviteiten gespreid over het werkingsgebied
- Vorming vrijwilligers: 5 lezingen
- Uitleenbare tentoonstelling met 4 algemene rolbanners en 2 per vallei
- Folders ter verspreiding: 1 algemeen en 1 per vallei
- Afsluitend symposium op 30 juni 2019
- Eindpublicatie van 60 blz als extra-editie van het tijdschrift, oplage 11500 + extra

Natuurpunt Oost-Brabant vzw Regionale Vereniging Natuur en Landschap

Campagne Robuuste valleien voor klimaatbuffering en versterking biodiversiteit

Onderzoeker Dr. Tobias Ceulemans

Grensverleggende symposia
met gerenommeerde sprekers

Prof. Dr. Patrick Willems
Prof. Dr. Gert Verstraeten
Prof. Dr. Johan Eyckmans
Prof. Dr. Frank Berendse

Natuurpunt Oost-Brabant vzw

Regionale Vereniging Natuur en Landschap

Campagne

Robuuste Valleisystemen voor Klimaatbuffering en Versterking Biodiversiteit

De Hoegaardse Valleien als klimaatbuffer

De Hoegaardse valleien vormen samen met de Getebeemden en Het Aardgat een klimaatbuffer ten zuiden van Tienen

In Mene (schied) wordt het natuurlijk watersysteem hersteld en de meentoren wordt opnieuw gebruikt voor water en/of als natuurruimte.

De Schoorbroekbeek-Nermebeek in Rosel (Hoegaarden) en de Mene- en zandruisvallei (Willebringen, Meldert, Holsken en Oorbeek) zijn diep ingesneden in het leemplateau.

De Broekbeek (naar links) heeft een belangrijke functie voor de waterhuishouding en de biodiversiteit. Het is een belangrijk onderdeel van het landschap en de natuurruimte.

Broekland en veldrijke meentoren aan de oever van de Schoorbroekbeek in Rosel.

Vertraging van water in Schoorbroek meentoren en natuurruimte.

Natuurpunt Oost-Brabant
Regionale Vereniging Natuur en Landschap

Wij werken samen met Vlaams-Brabant Klimaatruimte
https://www.vlaamsbrabant.be/klimaatruimte

Robuuste Valleisystemen voor Klimaatbuffering en Versterking Biodiversiteit

Demervallei stroomopwaarts Aarschot als klimaatbuffer

Na jarenlang actie en overleg: eindelijk visie Sigma Demer En nu? Van plan op papier naar realisatie op terrein.

Geen patchwork van versnipperde percelen en strijdige functies in de vallei!

Wat dan wel?
• een vallei als een samenhangend robuust natuursysteem
• een levende rivier met herstelde meanders

Natuurpunt Oost-Brabant
Regionale Vereniging Natuur en Landschap

Wij werken samen met Vlaams-Brabant Klimaatruimte
https://www.vlaamsbrabant.be/klimaatruimte

Robuuste Valleisystemen voor Klimaatbuffering en Versterking Biodiversiteit

Op naar robuuste valleien

Vallei van de 3 beken
Dijle- en Lilloekvallei
Demer- en Leuvallei
Demervallei
Dijle
Groene Vallei
Wing- en Moutvallei
Schoorbroekbeek
Dijle in Leuven
Molkenbeekvallei
Velpvallei
Grotevallei Zuidwaarts
Vallei van Voor-Loor- en Laan
Hogepoortebekken

Natuurpunt Oost-Brabant
Regionale Vereniging Natuur en Landschap

Wij werken samen met Vlaams-Brabant Klimaatruimte
https://www.vlaamsbrabant.be/klimaatruimte

Robuuste Valleisystemen voor Klimaatbuffering en Versterking Biodiversiteit

Levende Dijle door Leuven biodiversiteit

Een levende Dijle: kansen voor natuur in de stad Er is meer natuur in de stad dan je denkt: in stadstuinen, parken, op muren en oevers Benut de kansen

Natuurpunt Oost-Brabant
Regionale Vereniging Natuur en Landschap

Wij werken samen met Vlaams-Brabant Klimaatruimte
https://www.vlaamsbrabant.be/klimaatruimte

Robuuste Valleisystemen voor Klimaatbuffering en Versterking Biodiversiteit

Biodiversiteit in de Getevallei

Ruimte voor natuur en natuurlijke processen in de Getevallei resulteert in duurzame en hoge soortenrijkdom

Natuurpunt Oost-Brabant
Regionale Vereniging Natuur en Landschap

Wij werken samen met Vlaams-Brabant Klimaatruimte
https://www.vlaamsbrabant.be/klimaatruimte

Natuurpunt Oost-Brabant vzw Regionale Vereniging Natuur en Landschap

Beleidsbeïnvloeding

- Vertegenwoordiging in advies- en overlegorganen die ertoe doen
bv. Procoro, overleggraden rivierbekkens, adviescommissie ruilverkaveling enz.
- Aankaarten problematieken via advies en overleg, en in onze communicatie
bv: de noodzaak aan robuuste valleien. Actueel: waterbeheer en droogte, stikstofproblematiek...
- Opvolging dossiers die aan de orde zijn
bv. Sigma, ruimtelijke uitvoeringsplannen, strategische projecten, ruilverkaveling en landinrichting...
- Inspraak bij lopende ruimtelijke processen en procedures
bv. actueel: RUP Sigma Demer
- Inleiden en opvolgen juridische dossiers rond natuur en r.o.

En dit in samenspraak met de plaatselijke afdelingen

Natuurpunt Oost-Brabant vzw Regionale Vereniging Natuur en Landschap

Beleidsbeïnvloeding

Opmerkelijke recente successen dankzij onze acties en stellingnames

- Aanpassing RUP-plan Sigma Demer
Naast 1133 ha bijkomend natuurgebied heraanduiding van 538 ha 'Agrarisch Gebied met Ecologisch Belang' (AGEB) in de vallei
- Bescherming Landschappelijk Waardevol Agrarisch gebied terug hersteld
ten gevolge van onze juridische acties tegen aantasting door stallen

Natuurpunt Oost-Brabant vzw

Regionale Vereniging Natuur en Landschap

Ondersteuning afdelingen en vrijwilligers

- Met **informatie** via de communicatie: tijdschrift, nieuwsbrieven, website, Facebook...
- **Vorming:**
 - Lezingenreeks bij de Campagne Robuuste Valleien
 - Lezingen van experts op de symposia
 - Cursus Werkgroep Natuur en Erfgoed: 5 lessen en 5 excursies
 - Workshops bij de jaarlijkse Verenigingsraad
 - Intervisie-excursies voor de beheerteams (Academie Natuur en Landschap)
- Concreet **overleg** rond dossiers ter plaatse

Natuurpunt Oost-Brabant vzw

Regionale Vereniging Natuur en Landschap

Ondersteuning afdelingen en vrijwilligers

- Met tijdelijke of permanente **vrijwilligersnetwerken** rond bovenlokale thema's en acties: bv. beleidsdossiers, Natuur en Erfgoed, Walk for Nature, redactie tijdschrift en publicaties ...
- Afstemming en communicatie **planning** activiteiten en cursussen
- Ondersteuning bij bovenlokale en lokale **juridische dossiers**
- Bemand **secretariaat** met uitleenmogelijkheden materiaal

Natuurpunt Oost-Brabant vzw

Regionale Vereniging Natuur en Landschap

Sterktes van de vereniging

- Sterk missie- en resultaatgedreven en sterk maatschappelijk engagement
- Langdurige traditie, veel ervaring, (terrein)kennis en impact
- Speler om rekening mee te houden: groot werkingsgebied, hoog leden- en en vrijwilligersaanbod, volledige gemeentelijke dekking ...
- Aandacht voor democratisch karakter vereniging
- Aandacht voor het betrekken van mensen, netwerkvorming vrijwilligers
- ...

Natuurpunt Oost-Brabant vzw

Regionale Vereniging Natuur en Landschap

Zwaktes en uitdagingen van de vereniging

- Exponentieel toenemend aantal dossiers, nieuwe spelers, initiatieven, advies- en overlegorganen...
- Steeds grotere complexiteit en specialisatie dossiers
- Exponentieel toenemende administratie en vraag naar doorgedreven digitalisering
- Veranderend profiel vrijwilligers: minder tijd, meer gefragmenteerd engagement

1 ft personeel is te weinig voor onze omvang, voor de continuïteit en voor onze ondersteunende en maatschappelijke rol

Natuurpunt Oost-Brabant vzw

Regionale Vereniging Natuur en Landschap

Strategie voor de toekomst

- We blijven trouw aan onze missie
- Maar zijn alert voor ontwikkelingen en nieuwe kansen
- En focussen op wat essentieel en qua inzet en middelen haalbaar is
- We zetten vooral in op het empoweren en activeren van onze afdelingen/vrijwilligers rond o.a.:
 - Natuurgebaseerde oplossingen voor het klimaat – herstel wetlands in de regio
 - Behoud van open natuur en uitbreiding bos ifv de biodiversiteit
 - Ontwikkeling natuur horizontaal ook buiten de natuurgebieden
- Om via informeren, sensibiliseren, overleg, acties en beleidsbeïnvloeding een daadwerkelijke beleidsomslag te bereiken en hiertoe zelf een concrete bijdrage te leveren op het terrein

**Natuurpunt Oost-Brabant vzw
Regionale Vereniging Natuur en Landschap**

2021

**50 jaar Natuurpunt Oost-Brabant vzw
Regionale Vereniging Natuur en Landschap**

*Onze inzet van gisteren is **meer dan ooit** onze opdracht voor morgen: opkomen voor natuur, biodiversiteit en kwaliteit van het landschap en leefomgeving, en hierbij mensen betrekken.*